

โครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาดิจิทัลคอลเล็กชันสำหรับเอกสารโบราณ”

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2. หลักการและเหตุผล

เอกสารโบราณนั้น นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นเอกสารโบราณของชาติที่มีความเก่าแก่แล้วยังแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการรู้หนังสือและวัฒนธรรมทางภาษาของคนอีสานในอดีต ที่สำคัญเอกสารโบราณยังเป็นมรดกความทรงจำของชาติที่บรรพบุรุษได้บันทึกความรู้อันเป็นภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นไว้ให้กับลูกหลานองค์ความรู้ที่บันทึกไว้ในเอกสารโบราณ อาทิ พุทธศาสนา ประเพณีและความเชื่อ กฎหมายโบราณ เศรษฐศาสตร์ การแพทย์แผนโบราณ วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และประวัติศาสตร์ หากได้รับการศึกษาต่อยอดจะสามารถนำองค์ความรู้เหล่านี้มาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมได้

ปัจจุบันหลายหน่วยงาน เช่น หอสมุดแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษา วัด โรงเรียน ได้พยายามทำการรวบรวมอนุรักษ์ และถ่ายทอดเอกสารโบราณ เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้มายังชนรุ่นหลัง โดยหลายหน่วยได้เริ่มถ่ายภาพดิจิทัลเอกสารโบราณเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาในการเชื่อมโยงและเข้าถึงข้อมูลยังคงมีอยู่เนื่องจากยังขาดมาตรฐานในการจัดการข้อมูล ทั้งในส่วนของ การบรรยายรายละเอียดของเอกสารและการจัดหมวดหมู่เนื้อหาเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงเอกสารโบราณและองค์ความรู้ที่บันทึกไว้ ทำให้นักวิจัยไม่ทราบว่าเนื้อหาที่ต้องการมีอยู่ในเอกสารโบราณใดบ้าง และไม่ทราบว่าเอกสารโบราณที่ต้องการจัดเก็บไว้ที่ใด อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์หรือไม่ ได้รับการปริวรรตหรือถ่ายถอดแล้วหรือยัง หรือมีผู้ทิววิจัยไปแล้วในเรื่อง/ประเด็นใดบ้าง ทำให้เกิดการทงานที่ซ้ำซ้อน และองค์ความรู้บางอย่างยังคงไม่ได้รับการถ่ายถอดและเข้าถึง นอกจากนี้ ปัญหาใหญ่อีกประการหนึ่งของเอกสารโบราณคือ การเสียหายและสูญหายของเอกสารทั้งโดยลักษณะทางธรรมชาติของเอกสารที่แตกหักง่าย หากไม่ได้รับการดูแลที่ดี หรือโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของมนุษย์

ดังนั้น เพื่อเป็นการสงวนรักษาเอกสารโบราณในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านเอกสารที่บันทึกภูมิปัญญาและความทรงจำชาติ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการรวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ เข้าถึงและนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นออกมาใช้และพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน กลุ่มวิชาสารสนเทศศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้จึงได้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาดิจิทัลคอลเล็กชันสำหรับเอกสารโบราณ” เพื่อเผยแพร่ความรู้และแนวทางการพัฒนาดิจิทัลคอลเล็กชันสำหรับเอกสารโบราณ ผ่านการใช้โปรแกรมระบบจัดการเอกสารโบราณ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคลังความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลเอกสารโบราณร่วมกันในระดับจังหวัด ในระดับภูมิภาค และในระดับประเทศ และส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายด้านการอนุรักษ์เอกสารโบราณในจังหวัดนครราชสีมา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

3. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการพัฒนาดิจิทัลคอลเล็กชันสำหรับเอกสารโบราณ
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการจัดการเอกสารโบราณที่อยู่ในรูปดิจิทัล
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานโปรแกรมระบบจัดการเอกสารโบราณ

4) เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตระหนักในความสำคัญของเอกสารโบราณ และร่วมมือกันในการรวบรวม อนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารโบราณในชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและของชาติต่อไป

5) เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บและให้บริการเอกสารโบราณมีการจัดเก็บเอกสารโบราณในรูปแบบดิจิทัล และใช้ระบบระบบจัดการเอกสารโบราณในการจัดเก็บเอกสารเพื่อสะดวกในการจัดการการสืบค้น การเข้าถึงและการเรียกใช้เอกสารโบราณ

6) เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์เอกสารโบราณในจังหวัดนครราชสีมาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

4. วันเวลาและสถานที่

วันที่ 18-19 มิถุนายน 2558 เวลา 08.00-16.30 น. (รุ่นที่2)

ณ ห้องปฏิบัติการสารสนเทศ (F7-IT COMP3) อาคารเครื่องมือ 7 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5. ผู้เข้าร่วมอบรม

เจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ และพระภิกษุสงฆ์จากหน่วยภาครัฐที่ทำหน้าที่รวบรวม ดูแล อนุรักษ์ และให้บริการเอกสารโบราณในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา อาทิ วัฒนธรรมจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล มหาวิทยาลัยสงฆ์วัด โรงเรียน หอสมุดแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห้องสมุดประชาชน และสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 50 คน

6. สิ่งที่ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับ

เอกสารประกอบการอบรม คู่มือการใช้โปรแกรมระบบจัดการเอกสารโบราณ และใบประกาศนียบัตร

7. อัตราค่าลงทะเบียน

- ไม่มีค่าลงทะเบียน
- มีอาหารว่าง และอาหารกลางวัน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางพัฒนาดิจิทัลคอลเล็กชันสำหรับเอกสารโบราณ
- 2) ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางในการจัดการเอกสารโบราณที่อยู่ในรูปดิจิทัล
- 3) ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานโปรแกรมระบบจัดการเอกสารโบราณ
- 4) ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบและตระหนักในความสำคัญของเอกสารโบราณ และร่วมมือกันในการรวบรวม อนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารโบราณในชุมชน
- 5) ชุมชนและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บและให้บริการเอกสารโบราณมีความสนใจในการจัดเก็บเอกสารโบราณในรูปแบบดิจิทัล และสนใจใช้โปรแกรมระบบจัดการเอกสารโบราณในการจัดเก็บเอกสารโบราณ
- 6) เกิดเครือข่ายทางสังคมระหว่างผู้เข้ารับการอบรม ที่สามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่การสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์เอกสารโบราณในจังหวัดนครราชสีมาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างต่อไป
